

den Smørration, de hidtil har kunnet regne med, og se den erstattet med Margarine. Jeg tror, jeg kan sige, at den Smørordning, vi har haft, har været meget tilfredsstillende for Befolkningen, og det har i mange Hjem vakt Glæde, at man har haft det gode danske Smør at sætte paa Bordet. Det har været en af de Krigsforanstaltninger, der har vakt mest Sympati. Det er derfor lidet sandsynligt, at der nu skulde være nogen Glæde forbundet med Udsigten til at skulle give Afkald paa Smørret og maatte købe Margarine i Stedet. Men det forekommer mig, at det, som foreslaas i dette Lovforslag, er nødvendigt af to Aarsager. For det første, fordi det vil være af overordentlig stor Betydning for det danske Landbrug at kunne eksportere mere Smør, end der hidtil har kunnet eksporteres under Krigen, i hvert Fald i den Tid, Smørordningen har været, og for det andet, fordi Statskassen trænger til Penge. Det foreslaaede vil jo betyde en Lettelse i Udgifterne for Statskassen med ikke mindre end ca. 7 Mill. Kr. i Løbet af Marts Maaned. Der fritages ved den foreslaaede Ordning i Marts Maaned ca. 375 t Smør til Eksport, det er et saa stort Kvantum, at det betyder en væsentlig Forandring af vore Eksportforhold. Og da der nu aabner sig en Mulighed for os til at producere Margarine igen, forekommer det mit Parti og mig, at vi maa give Afkald paa Smørret. Vi er allerede nu i Stand til at producere Margarine til Bordbrug i en saadan Udstrækning, at det kan erstatte Halvdelen af Smørforbruget, og samtidig i en god Kvalitet. De Fabrikker, der har paataget sig at fabricere denne Margarine — det drejer sig om et begrænset Antal Fabrikker —, har lovet at levere Varen i fortrinlig Kvalitet, og der er paa Forhaand truffet Aftale om, hvilke Raastoffer der skal anvendes. Det har dog ikke været muligt at give denne Margarine ud til frit Salg, fordi det endnu ikke er muligt at fabricere mere end et bestemt Kvantum deraf i den første Maaned, navnlig ikke i de første fjorten Dage af Marts Maaned. For at der overhovedet kan fabriceres en saadan fortrinlig Bordmargarine, har det været nødvendigt at afgive al den forhaandenværende Talg og ikke mindre end 100 Tons Smør til Margarinefabrikationen, og de paagældende Margarinefabrikker indestaar altsaa for, at denne Kvalitet er god. Men desuden kan man fabricere anden Margarine i ret betydelig Mængde, og denne Margarine vil komme ud i den frie Handel til forskellig

Pris, efter som Fabrikkerne har kunnet skaffe sig Raastofferne billigere eller dyrere, og efter som de nu vil kaste sig ind i Konkurrencen. Denne Margarine kan bruges i Bagerierne, og den kan bruges i Husholdningerne som Stegemargarine. Den er ogsaa for saa vidt af fortrinlig Kvalitet, som de Raastoffer, den er fabrikeret af, i enhver Henseende er sunde og gode, men Sammensætningen gør, at den ikke egner sig til egentlig Bordbrug; i hvert Fald vil Margarinefabrikkerne ikke staa inde for Smagen.

Saaledes som § 1 i Lovforslaget er affattet, og saaledes som man maa forstaa Bemærkningerne til Lovforslaget, bliver Forholdet dette, at Halvdelen af den nuværende Smørration afløses af en Ration Margarine, saaledes at der for hvert 250 g Smør gives 300 g Margarine, og Margarineprisen bliver 2 Kr. 50 Øre pr. kg, medens Smørprisen til Husholdningsbrug nu er 3 Kr. pr. kg. Det er ikke muligt for Margarinefabrikkerne at fabricere til de 2 Kr. 50 Øre pr. kg, men for at Margarinen kan sælges til denne Pris, gives der af Statskassen Tilskud til Margarinefabrikkerne. Dette Tilskudsbeløb indvindes imidlertid flere Gange derved, at man faar Smør frit til Eksport, og man regner med, at man i hvert Fald i den første Tid er i Stand til at eksportere Smør til en Pris af omkring 9 Kr. pr. kg. I Bemærkningerne til Lovforslaget staar der, at man kan faa de Mærker, der skal anvendes til Køb af Margarine, ombyttet paa Posthusene og faa Smørmærker i Stedet mod at betale Forskellen mellem Forbrugerprisen og Eksportprisen, altsaa Forskellen mellem 3 og 9 Kr. Man skal altsaa betale 6 Kr. for at faa et Smørmærke til Køb af 1 kg i Stedet for et Margarinemærke. Dette tiltaler dog ikke mig, det forekommer mig, at det vil være heldigst fuldt ud at stille alle lige her i Landet, saa længe der overhovedet er Tale om Rationering. Naturligvis kan man sige, at der ingen Skade sker ved det, her foreslaas. Producenterne og Staten faar, hvad de skal have: den fulde Eksportpris af 9 Kr., og de, der vil ofre 9 Kr. paa et Kilogram Smør, skal have Lov til det. Men det forekommer mig, at saa længe der er Rationering, burde vi ogsaa have ensartede Forhold for alle, ligesom vi har haft det hidtil. Jeg gaar imidlertid ud fra, at det ikke faar nogen større Betydning, da jeg ikke antager, at mange Familier vil købe Smør til 9 Kr. pr. kg, men jeg vil dog henstille til Overvejelse, om der ikke var Mulighed for at stryge denne